

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Dialecticam, siue Scientiam de Veritate, in decem libros
distributam

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

V. Quatenus cognosci possit indiuiduum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95210](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95210)

tionibus modis, sed prioribus in controuersia posita est, & à nobis impræsentiarum negata. Declaratur solutio: tamen canis intrinsece, ac primo intentionaliter sumptus, haud sit ratio vniuoca, & abstracta, sed potius æquiuoca, & abstractioni minime obnoxia, intuitu huius, & illius; cæterum extrinsece, & secundò intentionaliter usurpatur, & prout est, perinde atque *significatum huius vocis canis*, est reuera conceptus vniuocus, & non æquiuocus, comparatione suorum inferiorum: pari igitur modo indiuiduum, licet æquiuocum sit, intrinsece ac primo intentionaliter acceptum; at erit vniuocum, & abstractioni, atque vniuersalitati subiectum, quatenus sumitur extrinsece, & secundò intentionaliter, ac prout perinde valet, atque *significatum huius vocis indiuiduum*: Hoc autem est, quod dumtaxat conuincitur argumento contrario, ac verissimum est: at nihil minus, quam nobis contrarium, quamvè ad rem, qua de agimus, pertinet.

64 Ad postremum argumentum Respondeo; indiuidua omnia prout talia, siue in ratione indiuidui, haud esse similia, haud etiam dissimilia, sed distincta, vt sæpe sæpius dictum est: quo circa, si cognoscantur prout sunt, vt contendit obiectio, magis esse, vt cognoscantur distinctè, quam confusè, & instar vnus. sicut ad abstrahendam ab eis rationem communem indiuidui oportet. Rursus, fac ea esse similia, & indiscriminata: hinc certè tantum sequitur, quod cognoscantur à nobis, vt talia: bene autem possunt ita cognosci à nobis sine abstractione vnus ab eis rationis communis indiuidui: namque etiam Deus ea, vt sunt, adeoque vt similia in ratione indiuidui iuxta aduersarios, cognoscit, quin abstrahat rationem communem, & vniuersalem indiuidui: discrimen autem huius, & animalis facta vtriusque comparatione ad nostrum intellectum iterum, iterumque est à nobis suprà traditum.

C A P V T V.

Quatenus cognosci possit indiuiduum?

65 Nonnulli recentiores censent nullum à nobis indiuiduum cognitione distinguere, aut secerni posse ab alio indiuiduo, nisi in ordine ad accidentia aliqua existentia specie diuersa, quæ quidem in vno conueniant, & non in aliud. Quam sententiam suadent primo, quia de indiuiduo utique creato de quo est in præsentia quæstio, nulla scientia, aut definitio esse potest: at si ab alio quoad prædicata essentialia distinguere, ac secerni posset independentem ab accidentibus, quæ actu ei inexistant, indiuiduum sciri posset, atque definiri. Maior est perspicua, quoniam alias scientia de vniuersalibus necessaria non esset: minor probatur, quia definitio est cognitio qua res cognoscitur penes prædicata essentialia, munere quorum ab aliis differt, & cum aliis conuenit: si ergo indiuiduum ita cognosci potest, sanè definiri poterit eo ipso. Secundo, & recidit in idem: Deus definitur, esto singularis, & indiuiduus sit: non alia ratione, nisi quia sine ordine ad vlla accidentia ei inexistencia per prædicata essentialia exprimi, & à quouis alio secerni potest: ergo & indiuidua creata definiri poterunt, ita si possunt distinguere: at definitionis incapacia sunt: ergo & cognitionis, quæ secundum sola prædicata essentialia, & sine respectu ad accidentia actualia distinguantur inuicem.

Tertio, quoniam Dialectici omnes definiunt indiuiduum; cuius collectio proprietatum in nullo reperitur alio: perperam autem in ordine ad proprietates definiretur indiuiduum, si sine respectu ad illas definiri posset, seu quod perinde est à quouis alio cognitione secerni, ac diuidi. Quarto, quia cum vnum indiuiduum ab alio simili distinguere, ac secernere volumus, his pronominiibus hoc, illud, istud, & similibus utimur, quæ sane indiuiduis actu accidentant: ergo sine ordine ad accidentia actualia fieri nequit, vt vnum indiuiduum ab alio cognitione secernamus.

67 Quinto, quoniam indiuidua substantialia non nisi per species accidentium actu existentium cognoscere possumus: ergo non nisi in ordine ad accidentia existentia, & sensibus externis obuia ea inuicem distinguere, ac secernere poterimus. Demum essentia vnus indiuidui est omnino similis essentia alterius indiuidui eiusdem speciei: nostra igitur cognitio alterum ab altero dilucidare non poterit in ordine ad prædicata essentialia: quippe in quibus omnino conueniunt: accidentia autem mere possibilia, quæ in vno indiuiduo esse possunt, in alio eiusdem speciei eadem ratione esse quoque sustinent alias eiusdem speciei, & essentia nequaquam essentia: vnum ergo ab altero secerni non poterit per ordinem ad accidentia mere possibilia, utpote quæ vtriusque communia sunt ex æquo.

68 Hac sententia in primis videntur sibi explicasse Scotum, dum hæc eam à natura distinguit: namque accidentia à natura distincta, eique superaddita hæc eam quædam, & indiuiduatio sunt, per quam vnum indiuiduum ab alio quoad nos distinguitur, ac secernitur. Deinde sibi videntur emoluisse sententiam illam Thomisticam, quæ indiuiduationem à materia signata desumi docet: siquidem materia signata quantitate, & reliquis accidentibus indiuiduatio quoad nos est, per quam vnum indiuiduum ab alio secernimus.

69 Cæterum hæc opinio mihi maximopere displicet: Tum quia in hac anima rationali v.g. plura possunt esse accidentia, quæ in alia diuinitus esse nequeant: ergo per ordinem ad illa accidentia, esto nunquam extitura, secerni potest altera ab altera: antecedens ex c. 2. constat, vbi quoduis indiuiduum habere posse, vbi cationes, durationes, actiones, vniones specie diuersas ab iis, quas aliud quoduis etiam simile fortiri potest, satis ostensum: Tum etiam, quia cognitio est magis præcisua ratione suæ perfectionis, & immaterialitatis, quam actio physica sponte sua imperfecta, & materialis: sed actio physica præpriori ad accidentia actualia, & quin illa attingat, hanc formam equi, Bucephali v.g. ab alia quauis præscindit, & illam producit quin aliquam producat aliam: ergo à fortiori, vt aiunt, nostra cognitio præpriori ad accidentia actualia, & quin ea attingat vnum indiuiduum præscindere poterit ab alio, eaque secernere inuicem.

70 Tum tertio: Hæc propositio; *Petrus non est Paulus*, distinguit Petrum à Paulo: at non in ordine ad accidentia actualia, quæ vni, & non alteri inexistencia cognoscat: ergo, &c. Maiorem quis neget? Minor suadetur: cognitio correspondens iis vocibus illud per se attingit, quod eiusmodi voces significant; alias cognitio his subiecta vocibus; *Demus est trinus*: Iudam esse damnatum assereret: at ex vocibus; *Petrus non est Paulus*, solam substantiam Petri, & Pauli significant: solam ergo illam, & non accidentia vlla actualia percipit: Tum demum: quoduis indiuiduum per hæc eam sibi intrinsecam,

& essentialiter pro priori ad accidentia à quouis alio distinguitur: ergo per eam à quouis alio cognitione fecerni poterit, atque distingui: siquidem ideo per accidentia cognita vnum ab alio cognitione distinguitur, quia per ea reipso vnum ab alio accidentaliter distinguitur.

71

Ad primum argumentum oppositum respondeo, id, quod definitur cognosci posse, & debere, non solum tanquam distinctum à quouis alio, verum etiam tanquam strictè differens à quouis alio, seu dissimile cuius alij: quia ratione omnes philosophi definitionem constare genere, & differentia adasserunt: unde est indiuiduum aliquod Petrus v.g. in ordine ad sola prædicata substantialia cognitione distingui possit à Paulo, & quouis alio indiuiduo eiusdem speciei, adhuc definiri propriè non poterit, eo quod velut ab alio eiusdem speciei strictè differens, seu dissimile cognosci nequeat: imo quatenus indiuiduum est, nec ab indiuiduis diuersæ speciei strictè differens cognosci potest, eo quod per indiuiduationem res propriè non differant, nec dissimiles sint, sed distinguantur. Rursus, esto distinctio numeralis indiuiduorum sit eorum differentia qualis qualis/id, quod fateor esse non improbabile) profectò nihil eo supposito sequitur ex nostra sententia, nisi indiuidua creata definiri posse quodammodo; at non definitione scientifica, & doctrinali: scientiæ namque, & doctrinæ haud sunt vt plurimum de indiuiduis, vt per Logicam, Physicam, Metaphysicam, & ceteras discurrenti clarebit. Ad secundum respondeo, Deum, si definiri potest definitione doctrinali, & eius scientiæ, quæ theologia nuncupatur, propria (quod adeò constans non est) idcirco esse, quia tanquam à quouis alio essentialiter differens, seu diuersus, aut dissimilis in hac vita cognoscitur: quæ ratio non procedit in indiuiduis ordinis creati. Deinde fortassis falsum est, quod sub umbrâ in argumento, indiuidua creata esse definitionis omnis, & qualislibet incapacia, vt perstriptum paulo supra.

72

Ad tertium respondeo, cum distinguimus vnum hominem ab alio, his pronomibus, *hic, ille*, &c. utimur, non quia cognitio distinctiua ea pronomina necessario attingit, sed quia iis exprimitur, & significatur, quod aliud, & aliud est. Ad quartum respondeo, in primis in ea definitione Porphyriana de proprietatibus actu existentibus mentionem non esse: quare sine harum notitia vnum indiuiduum ab alio fecerni poterit. Præterea sicut homo in ordine ad sensationes, & discursus definitur, cum tamen sine respectu ad illa explicitè cognita à non homine distingui, ac fecerni possit, videlicet in ordine ad figuram, colorem, staturam, vocem, & alia eiusmodi accidentia: cur etiam vnum indiuiduum ab alio fecerni nequeat sine respectu ad accidentia vlla actualia explicitè cognita, quantumuis in ordine ad ea definiatur.

73

Ad quintum respondeo, absque accidentibus actualibus prius cognitis, & species ingentibus sui, cognitionem haberi non posse indiuidui substantialis: ceterum ea semel comparata vnum indiuiduum substantiale ab alio fecernere poterit intellectus præcindendo ab accidentibus eiusmodi non secus, ac sine indiuiduis prius cognitis notitia rei vniuersalis haberi non potest, & nihilominus cognitio naturæ vniuersalis semel comparata præcindendo ab indiuiduis illam à quouis alia natura vniuersali discriminat. Ad vltimum respondeo: distinctio realis vnius naturæ ab alia sufficiens est, vt intellectus vnam ab alia fecernat, quamuis neuiquam dissimiles sint essentialiter, sed tantum distin-

gæ, & quamuis proprietates actuales inter se dissimiles, aut iis non insint, aut certè ab intellectu non cognoscantur.

74

Porro Scotus huic sententiæ neuiquam fauet: nam hæc ceitatem à natura tantum formaliter distinguit: at pleraque accidentia à natura realiter distinguuntur: hæc ceitas ergo Scotica cum accidentibus perperam confunditur. Rursus hæc ceitas, quam adstruit Scotus à natura formaliter distinctam præcindit ab eo quod sit existens actu vel non existens: sed accidentia, de quibus est in præsentī sermo, existentiam, & actualitatem inuoluunt: quid ergo his cum illa commercij? A Thomistis etiam hi authores longissime distant: siquidem Thomistæ de indiuiduatione physica intrinseca, & rerum quoad se loquuntur: at hi de indiuiduatione intentionali extrinseca, & quoad nos.

CAPVT VI.

Quotuplex sit indiuiduum.

75

Indiuiduum aliud est primò intentionale quod inimirum est indiuiduum in se vniuersaliter, vel cuius collectio proprietatum in nullo reperitur alio: aliud secundò intentionale, quod prædicatur de vno solo vel quod subiicitur speciei. De vtraque definitione satis supra cap. 1. & 2. Rursus indiuiduum aliud est completum, vt hic homo: aliud incompletum, vt hoc animal, quin an sit homo vel equus aliave bellua subluceat, quæ est eius distantia ab illo cui cernitur. Tertio indiuiduum aliud est vagum aliud determinatum: circa quæ (haud enim de cæteris restat quidpiam disputandum) quæres primò, in quo differant.

76

Aliqui docent, indiuiduum vagum perinde esse atque rationem communem indiuidui ab omnibus abstractam, determinatum verò id indiuidui, quod continetur sub ea ratione communi. Ita sentit Ioannes à S. Thoma 2. p. log. q. 9. art. 2. Idem etiam innuare videtur Angelicus ipse præceptor 1. p. q. 30. a. 4. in hæc verba. *Indiuiduum vagum significat naturam communem cum determinato modo essendi, qui competit singularibus, vt scilicet sit per se subsistens distinctum ab aliis: sed in nomine singularis designati significatur determinatum distinguens.*

77

Verum aduersus hanc doctrinam argumentor primò: Repugnat talis ratio communis indiuidui, vt superius visum est: perperam ergo definitur per eam indiuiduum vagum, perperam distinguitur à determinato. Rursus secundò, aliquis homo est indiuiduum vagum; haud enim est determinatum, vt videtur luce clarius: at non est ratio communis indiuidui ab omnibus, & quibuscumque abstracta. Tertio: indiuiduum vagum importat quandam disunctionem, vt liquet ex ipso nominis etymo: eam autem haud inuoluit ratio communis indiuidui esto admittatur: omne siquidem vniuersale præcindit à quouis disunctione & inferiorum multiplicitate, alioqui vniuersalitate sua cariturum. Quarto: communis indiuidui ratio disputandi gratia permixta abstrahitur ab omni indiuiduo: ergo à vago & indeterminato: haud ergo est vagum suapte natura. Melius ergo ex Hurtado disp. 6. log. sect. 8. & Arriaga disp. 7. log. sect. 6. subsect. 4. definitio indiuidui vagum, & determinatum; vt hoc sit, quod explicatur per particulam, *hic*, aut aliam demonstratiuam, vt, *Petrus*, *Bucephalus*, &c. illud verò, quod per particulam, *aliquis, Petrus, vel Paulus*, aliamve disunctiuam.

Quæres